

HET BEWEGENDE KLASLOKAAL
LEREN VANUIT BEWEGING

Evaluatie verslag van werken met banken en kussens in
Klas 3

Schooljaar 2015/2016

Banken en klaptafels

Inleiding

Hieronder wordt de evaluatie van klas drie beschreven. Na de Pilot is dit het eerste jaar van de evaluatie van klas drie bewegend leren.

Er is gebruikt gemaakt van een drietal vragen die vervolgens zijn opgesplitst in een aantal sub vragen. De eerste vraag is gericht op de bijdrage van het meubilair ten aanzien van de motoriek. Bij vraag twee wordt er gekeken naar de vergroting van de sociale vaardigheden met de kring als grondvorm.

In de conclusie zijn kanttekeningen geplaatst en gedachten beschreven over bewegend leren klas drie.

1. Draagt de bewegende klas bij aan het ontwikkelen van de motoriek?

Welke mogelijkheden biedt het meubilair in het bewegende klaslokaal?

We beginnen elke dag zittend op de banken in de kring. Alle kinderen zien elkaar goed. We kunnen goed gesprekken voeren, samen zingen en fluiten. Het parcours is in de derde klas minder uitgebreid. De opdrachten in het parcours zijn specifiek. Er is veel ruimte in de kring voor bewegingsoefeningen. Het klaarzetten van de klaptafels is daarna een welkom, zinvol "bewegingsintermezzo". Echter als de tafels staan worden ze niet gauw weer anders gezet om bewegingspelen te kunnen uitvoeren. De tafels zetten vast.

Wat neem je waar aan verschillende zit/schrijfhoudingen van kinderen?

De kinderen zitten op de banken en werken aan de klaptafels. Voor enkele kinderen zijn de tafels en banken te groot.

Wat neem je waar aan de motoriek bij de derdeklasser?

Veel genuanceerder worden de bewegingen gedaan. De opdrachten over de evenwichtsbalken in het ochtend parcours zijn complexer.

2. Draagt de opstelling van de meubels (de kring als grondvorm, minder frontaal les) bij aan het vergroten van sociale vaardigheden?

Wat neem je waar aan de sociale interactie tussen leerlingen onderling?

Door het dagelijkse beginnen in de kring is er veel, positieve interactie. In de kring is het nog steeds mogelijk om volksdansen te doen. Ook nodigt het werken met pitten zakken en ballen uit om samen te werken in de kring. Dit vergroot de gezamenlijkheid en dus het sociale proces. In de derde klas beginnen ze elkaar scherper waar te nemen. In de kring wordt een waarneming opgenomen door de hele klas. Ze kunnen in de derde klas elkaar al aanvullen in bevindingen en waarnemingen. De kring is al zo bekend voor ze en de gelijkwaardigheid vanzelfsprekend. Het is mooi om te zien hoe ze elkaar al kunnen aanvullen in hun bevindingen.

Wat vraagt de opstelling kring of frontaal werken en het moeten "ombouwen" van de klas van jou als leerkracht?

Een goed klassenmanagement.

3. Zorgt de kringopstelling in de klas voor een actievere werkhouding? Hoe werkt deze door in het leren en opnemen van de lesstof.

Hoe is de concentratie bij de verschillende lesonderdelen?

Als de tafels eenmaal in de rij staan is het niet makkelijk om tussen door deze aan de kant te zetten. Dat was bij de banken en kussens geen probleem. De spanningsboog van zitten achter tafels en

geconcentreerd werken is te groot. Er kan weinig gevarieerd worden en het gevoel dat de tafels je klemzetten, om in te springen bij afnemende concentratie, is aanwezig.

Conclusie

Na de Pilot is dit de eerste evaluatie van bewegend leren in klas drie. In de derde klas is er gewerkt met banken en klaptafels. De mogelijkheid om een parcours te lopen en in de kring te beginnen en af te sluiten, bleef hierdoor mogelijk.

De eerste weken is het zoeken naar een manier om de klas om te zetten van kring naar rij-groepsopstellingen. Een derde klas leerling heeft dit echter snel onder de knie. De tafels als werkvlak worden als prettig ervaren door de kinderen. De leerkrachten ervaren aan de ene kant de tafels als positief om aan te werken, aan de andere kant nemen ze de flexibiliteit om te bewegen weg. Net als in een klas met tafels en stoelen wordt de beweging nu meer een leer ondersteunend middel en minder een natuurlijke vanzelfsprekendheid om ook in te zetten als de spanningsboog op is.

Het is vol in een klas met 25 kinderen als er tafels in staan. Het is een groot verschil om *voor* een klas met tafels te staan dan *in* een klas met banken te zijn. Het idee dat je het laatste kind niet meer ziet is sterker bij frontaal lesgeven met tafels. Dit vraagt een gewenning bij de leerkracht.

Leerkrachten vinden het fijn om in de ochtend in de kring de dag te beginnen en aan het eind van de dag ook af te sluiten in de kring. Tussendoor wordt er niet meer geschoven met de tafels om te bewegen, als de tafels staan blijven ze staan. Het is dan toch een te grote actie met veel lawaai. De kring is een vanzelfsprekendheid geworden waar de kinderen in een klassengesprek zich kunnen uiten. De leerkrachten bewegend leren beginnen in de ochtend op een later tijdstip met lezen i.v.m. het parcours. De frequentie van het inzetten van het parcours wordt verschillend ingevuld door de leerkrachten.

Op grond van deze evaluatie kan er geen voorstel gedaan worden om bewegend leren door te trekken naar klas 4. De vrijheid om in de kring te beginnen in de vierde klas blijft echter bij de leerkracht. Aangezien de kinderen zo in de gewenning zitten betreft het gesprek in de kring als ook de activiteiten in de kring, lijkt het een logische voortzetting. Daar er nog geen keuze gemaakt kan worden voor voortzetting bewegend leren klas vier, zal er niet geïnvesteerd worden in klaptafels en banken. Eind vierde klas is het goed om kinderen en leerkrachten te interviewen over het verloop van klas vier. Hun ervaringen met vaste tafels en stoelen is interessant om te vernemen. Het is goed als de komende derde klas leerkrachten met gerichte vragen klas drie gaan waarnemen.

Komend jaar moet er goed gekeken worden of de oefeningen van het parcours nog steeds een meerwaarde bieden voor klas drie?

Ook kan men zich afvragen of er in de derde klas al tafels moeten komen, of kan er een voortzetting zijn van banken en kussen?

De verhouding tafels/banken zijn te groot voor enkele kinderen?

Hoe werkt het meubilair bij het zitten in verschillende vormen, groepjes, rijen etc.?

De bewegingstaakgroep zal vragen formuleren voor de komende derde klas leerkrachten.

De bewegingstaakgroep zal vragen formuleren voor de interview evaluatie klas vier, leerlingen, leerkracht en ouders.

Christel Houtermans,
Coördinator Bewegingstaakgroep